

Pracovný list č. 1, 6. ročník, Opakovanie - hlásky, podstatné mená

Vypracuj 26. 10. 2020

1. Podčiarkni vlastnosť, ktorá platí o jednotlivých hláskach:

Príklad:

č – samohláska-spoluhláska-dojhláska-tvrdá-mäkká-obojaká-krátka-dlhá

s - samohláska-spoluhláska-dvojhláska-tvrdá-mäkká-obojaká-krátka-dlhá

ch - samohláska-spoluhláska-dvojhláska-tvrdá-mäkká-obojaká-krátka-dlhá

é - samohláska-spoluhláska-dvojhláska-tvrdá-mäkká-obojaká-krátka-dlhá

ľ - samohláska-spoluhláska-dvojhláska-tvrdá-mäkká-obojaká-krátka-dlhá

ia - samohláska-spoluhláska-dvojhláska-tvrdá-mäkká-obojaká-krátka-dlhá

o - samohláska-spoluhláska-dvojhláska-tvrdá-mäkká-obojaká-krátka-dlhá

2. Ťahaj čiary od stratených hlások k skupine, do ktorej patrí podľa znelosti.

Znelé hlásky

b

v

s

z

t'

Neznelé hlásky

dž

ch

b

3. V slove september urč spoluhlásky podľa znelosti.

Z – párová znelá, N – párová neznelá, ZV – nepárová znelá (zvučná).

S	E	P	T	E	M	B	E	R

4. Doplň chýbajúce hlásky.

obv__z, l__žiar, hod__ny t__kajú, l__teratúra, d__ňa, ob__lie, kr__štálový cukor, zv__ťaziť, z__vať od únavy, podaj m__knihu, l__tko, spev sa oz__va, v__skat', jaz__k

5. Nesprávne napísané názvy miest a štátov napíš ich správne.

Kysucké nové mesto	
Veľká británia	
Žiar nad hronom	
Česká Republika	
Veľká morava	
európska únia	
Liptovský hrádok	
Nové Mesto Nad Váhom	
Dunajská streda	
zvolenská Slatina	
Lysá Pod Makytou	

Pracovný list č. 1 (lit.) 6. ročník, Ľudová slovesnosť

Vypracuj 27. 10. 2020

1. Do zošita napíš, ako by si spojil ľavú stranu s pravou (napr.: A3, B1...)

A Príslovie	1 Predpoveď budúcich vecí (počasie), ktorá vznikla na základe dlhodobého pozorovania prírody. Dve časti jednej vety sa často rýmujú.
B Porekadlo	2 Skryto pomenúva predmety alebo javy na základe ich podobnosti. Na konci je otázka, na ktorú treba odpovedať.
C Pranostika	3 Výrok, ktorý vtipne konštatuje konkrétnu situáciu a neobsahuje ponaučenie.
D Hádanka	4 Krátky príbeh s neočakávaným a vtipným záverom - pointou.
E Anekdota	5 Výrok, ktorý zovšeobecňuje životnú skúsenosť a obsahuje ponaučenie.

2. Napíš, čím sú nasledujúce vety (príslovím, porekadlom...).

- Pýta sa otec pred ZOO Paľka: „A načo by ti bola doma malá opička?“ „Kvôli pokusu. Chcem sledovať, ako sa mení na človeka.“
- Trikrát meraj a raz strihaj.
- Viac má zubov ako treba, ale nezje kúsok chleba. Čo je to?
- Akoby jeden druhému z oka vypadol.
- Katarína na ľade a Vianoce na blate.

Pracovní list č. 2, 6. ročník, Opakovanie – prídavné mená

Vypracuj 28. 10. 2020

1. Vypíš možnosti, v ktorých sa nachádza:

➤ akostné prídavné meno - 3.stupeň

.....

➤ akostné prídavné meno - 2.stupeň

.....

➤ akostné prídavné meno - 1.stupeň

.....

➤ vzťahové prídavné meno:

.....

a) Aby bol človek šťastný, musí veriť v možnosť šťastia.

b) Aj najtuhšie drevo prehorí.

c) Aj pozlátená uzda je len uzda.

d) Brucho mu k chrbtovej kosti prirastá.

e) Cudziemu človeku svoje tajnosti nezver!

f) Čas je najlepší lekár.

g) Často oferuje na hrdelný chrám.

h) Človek sa učí na vlastných chybách.

i) Darovanému koňovi na zuby nepozerať.

j) Dobrá rada nad zlato.

k) Ľahko cudzími rukami hady vyberať.

l) Dukát je malý, ale veľa platí.

m) Hnev je vždy škodlivejší ako urážka, ktorá ho vyvolala.

n) Chudý kôň vždy najlepšie ťahá.

o) Krása je ako makový kvet.

p) I ten najmúdrejší môže pochybiť.

q) Na ľudskej hlúposti sa dá vždy najviac zarobiť.

r) Lepší dlžník ako hnevník.

s) Medové motúzy nám popod nos ťahá.

t) Na cudzej koži ľahko bubnovať.

u) Pýši sa ako žobrácka voš.

v) Remeslo má zlaté dno.

w) Smelý je všade doma.

x) Súcit boháčov je krutejší ako ich bezcitnosť.

y) Šťastie je slepé.

z) Trafená hus zagágala.

Vypracuj 29. 10. 2020

Prečítaj si nasledujúci text a vypracuj úlohy, ktoré za ním nasledujú.

Samo Chalupka: Turčín Poničan

Jajže, bože, strach veľiký: padli Turci na Poniky; padli, padli o polnoci: Jajže, bože, niet pomoci.	A nad morom mesto leží, týči k nebu tisíc veží: Jaj, bože, len smutno je to: na tých vežiach kríža nieto. -	„Hajaj, búvaj, krásno dieťa! Donesiem ti z hája kvieťa; donesiem ti z ruže púčok, ved' si ty môj milý vnúčok.“
Ľudia boží, utekajte, zajať Turkom sa nedajte: a čo mladô — zutekalo, a čo starô — nevládalo. —	A keď blížili sa k mestu, Turkyňa im zašla cestu: a Turkyňa ako ruža, pekne víta svojho muža:	Dopočul to Turčín mladý, hneď so starkou stal do vady: „Ako ty smieš to spievati? Či si mu ty stará mati?“ -
Skočil Turčín bystrým skokom do jelšiny nad potokom; našiel on tam starú ženu, medzi krovím učupenú.	„Vitaj, muž, vitajže mi, z tej uhorskej krásnej zemi! Či sa dobre vám vodilo? Či vám šťastie poslúžilo?“ -	„Raz Poniky rabovali, syna môjho sebou vzali; syna môjho v treťom roku, mal on hviezdu, znak na boku.“
Také on jej robí muky: do železa dal jej ruky; povraz hodil jej na šiju a o koňa pripäl si ju.	„Dobre, dobre sme chodili: Maďarov sme podbili, a Slováci sa nedali, preto sme ich zrabovali	A Turčín a jeho žena hodili sa na kolená: „Odpusť, mati, svojmu synu prevelikú jeho vinu.
Vláči Turčín starkú, vláči, po hroblíne, po bodliaci: starkej krev sa z nôžok leje, a Turčín sa iba smeje.	A čože je tu nového? Povedz, žienko, dač dobrého.“ „Dobrá, dobrá tu novinka: požehnal ti pánboh synka.“	Nebudeš už otrokovať, s nami budeš tu panovať, chodiť, ako my, vo zlate a spočívať na zamate.“
A keď ona už ustáva, kančukou ju pošibáva; a keď ona na zem padá, ostrohami v bok ju báda. —	„A ja vediem otrokyňu, nášmu synu varovkyňu. Keď ho bude kolísavať, pekne bude mu spievavať.	- „Udeľ vám Boh, deti moje, sväté požehnanie svoje, ale túžba moja letí len ta, kde kríž z veže svieti.
Hučia, hučia Turkov čaty, poháňajú ľud zajatý: tri ráz mesiac už omladol, a oni vždy tiahnu nadol. —	Slovenka tam od Hrona; veľmi pekne spieva ona: bo spevu na božom svete nad slovenský nenájdete.“ -	Ta, do vlasti mojej lona, na tie krásne brehy Hrona: tam kvitol kvet mojej mladi, inde sa mne žiť nesladí.
Ten turecký svet ďaleký, prešli oni prez tri rieky, zašli oni za tri hory, zastali pri šírom mori.	Turčín sedí, kávu pije a Turkyňa zlatom šije: a starká si spieva tíše a Turčiatko im kolíše.	Tam pod krížom starší moji v tichých hrobch spia v pokoji; tam – keď bude vôľa božia - I mňa ku nim nech uložia.“

1. Kedy vtrhli Turci do slovenskej dediny?

A/ ráno

B/ večer

C/ o polnoci

2. Prečo vtrhli Turci do slovenskej dediny? .....

3. Kto je hlavnou postavou básne *Turčín Poničan*? .....

4. Z akej obce pochádzala hlavná postava? .....

5. Hlavná postava pochádzala z kraja, ktorým preteká rieka .....

6. Koľko mesiacov putoval ľud zajatý Turkami, kým prišiel do tureckej zemi?

A/ 7

B/ 3

C/ 4

7. **Napiš verš, ktorý dokazuje, že slovenský ľud bol zajatý a odvečený z kresťanskej uhorskej zemi do tureckej zemi.**

.....

8. **Akým prívlastkom pomenúva autor uhorskú zem?**

A/ krásna

B/ veľká

C/ ďaleká

9. **Aké prirovnanie autor pripisuje Turkyňi?** .....

10. **Čo vyplýva z verša „Turkyňa zlatom šije“?**

A/ bola chudobná

B/ bola bohatá

C/ rada vyšivala

11. **Akú pieseň spievala stará žena Turčiatku?**

A/ uspávanku

B/ koledu

C/ trávnicu

12. **Prečítaj si ešte raz hrubo vyznačenú strofu. Je pravda, že otrokyňa bola starou matkou Turčiatka?**

ÁNO

NIE

13. **Koľko rokov mal Turčín Poničan, keď ho Turci odvliekli do tureckej zemi?**

A/ 7

B/ 3

C/ 4

14. **Aký znak mal na boku Turčín Poničan?**

.....

15. **Doplň k uvedeným podstatným menám epitetá (básnické prívlastky) z textu.**

..... strach

..... svet

..... hroboch

16. **Vypíš zo 17. strofy tri zdobneniny.** .....

.....

17. **V uvedenej literárnej ukážke nájdi verše, ktoré vysvetľujú, prečo matka aj napriek láske k synovi a vnukovi odmietla žiť v bohatstve.**

.....

18. **V uvedenej literárnej ukážke čerpá autor námet z obdobia:**

A/ tatárskych nájzdov na našu vlasť

B/ maďarských nájzdov na našu vlasť

C/ tureckých nájzdov na našu vlasť

19. **Akú tému má báseň *Turčín Poničan*? Vyber si z možností.**

A/ Pustošivý turecký nájzd na naše územie.

B/ Tragické následky, ktoré násilie po sebe zanecháva.

C/ Život slovenských otrokýň v Turecku.

20. **Aká je hlavná myšlienka uvedenej literárnej ukážky?**

A/ Myšlienka vlastenectva, slobody, hrdosti na národ.

B/ Boje s Turkami v uhorskej zemi.

C/ Túžba starej ženy po živote v bohatstve v tureckej zemi.

